

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Τοῦ Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δ α ν ι ή λ

στὰ μέλη τοῦ Δεκάτου Τετάρτου (ΙΔ΄)
Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου
Ἐκπροσώπων Ἱερῶν Μητροπόλεων
17-19 Σεπτεμβρίου 2012

Ἱερά Μητρόπολη Πατρῶν
Πάτρα

1ον.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐκτός τῶν ἄλλων ἀρμοδιοτήτων της, κατά τόν καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Ν. 590/1977 Φ.Ε.Κ. τ.Α΄ 146), «Μεριμνᾷ διά τήν ἐκκλησιαστικήν τάξιν καί εὐπρέπειαν ὡς καί διά πᾶν εἰς τήν θείαν Λειτουργίαν ἀφορῶν θέμα» (ἄρθρο 4§γ).

Α΄

Σέ ἐφαρμογή αὐτῆς τῆς προβλέψεως μεταξύ τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν συνεστήθη μέ διάταξη τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου ἡ Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τῆς θείας Λατρείας καί τοῦ Ποιμαντικοῦ Ἔργου (ἄρθρο 10§δ΄ τοῦ Ν. 590/1977 Φ.Ε.Κ. τ.Α΄ 146), τῆς ὁποίας ἀρμοδιότητα εἶναι κατά τό ἄρθρο 16 τοῦ Κανονισμοῦ 160/2004 «Περί λειτουργίας τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν» Φ.Ε.Κ. τ.Α΄100/20.5.2004):

«α. Ἡ μελέτη τοῦ Τυπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας καί ἡ, διά τῆς οἰκείας Ὑποεπιτροπῆς, ἐποπτεία συντάξεως καί ἐκδόσεως τῶν Διπτύχων ἐκάστου ἔτους.

β. Ἡ σύνταξις πλήρους καί σαφοῦς «λειτουργικοῦ κώδικος», ἀναγκαίου διά τήν εὐταξίαν ἐν τῇ Θεῖα Λειτουργίᾳ καί τοῖς λοιποῖς Ἱεροῖς Μυστηρίοις καί Τελεταῖς, ὡς καί διά τήν καθιέρωσιν ἐνιαίας λειτουργικῆς πράξεως καθ' ἅπασαν τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

γ. Ἡ ἐποπτεία καί φροντίς διά τήν συμπλήρωσιν τῶν ἐν τοῖς λειτουργικοῖς βιβλίοις ὑπαρχουσῶν ἐλλείψεων εἰς βασικάς Ἱεράς Ἀκολουθίας, ὡς καί διά τήν καταλογογράφησιν καί τήν ἔκδοσιν ἐνημερωτικῶν πινάκων τῶν ἐκδοθεισῶν ἢ καί ἀνεκδότων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

δ. Ἡ τεκμηριωμένη, σαφῆς καί πλήρης καταγραφή τῆς δεοντολογίας, τῶν σκοπῶν, τῶν τρόπων, τῶν εἰδικῶν προβλημάτων ἢ δυσχερειῶν καί τῶν προτεραιοτήτων τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου ἔναντι γενικῶς τῶν κοινωνικῶν «ὀμάδων».

ε. Ἡ πρότασις περί διοργανώσεως πανελληνίων καί τοπικῶν Συνεδρίων στελεχῶν τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου κατά τομείς δραστηριότητος, ὡς καί ἡ ποιμαντική φροντίς καταρτίσεως τῶν πρεσβυτερῶν καί τῶν ὑποψηφίων πρεσβυτερῶν, ὡς ἀμέσων συνεργατῶν καί πολυτίμων βοηθῶν τῶν Ἐφημερίων.

στ. Ἡ συνεργασία μετά Σ.Ε. ὁμοειδῶν σκοπῶν ἐν τῇ ἀντιμετωπίσει συναφῶν προβλημάτων»

Μέ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας συνεστήθη ἡ Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως μέ τήν ἐξῆς ἀρμοδιότητα κατά τό ἄρθρο 4 τοῦ Κανονισμοῦ 139/1999 «Περί συστάσεως, ὀργανώσεως καί λειτουργίας τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως» (Φ.Ε.Κ. τ.Α΄ 236/8.11.1999).

Ἡ Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή :

«α. Προσδιορίζει καί μελετᾷ συγκεκριμένα προβλήματα τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας σήμερον καί γνωματεύει ἐπ' αὐτῶν, ὥστε νά ἔχη ἡ Ἱερά Σύνοδος ὑπεύθυνον καί τεκμηριωμένην ἐνημέρωσιν κατά τήν λήψιν τῶν ἐνδεικνυομένων ἀποφάσεων.

β. Μέ ἔγκρισιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί ἐν συνεργασίᾳ μέ τās λοιπᾶς Συνοδικᾶς Ἐπιτροπᾶς, τās Ἱερᾶς Μητροπόλεις, τās Ἱερᾶς Μονᾶς καί πάντα ἄλλον φορέα, διοργανώνει διαφόρους ἐκδηλώσεις, ὅπως : Συνέδρια, Ἡμερίδας, Σεμινάρια κ.λπ. ἢ προβαίνει εἰς θεολογικά ἐκδόσεις, ἐκλαϊκευτικά δημοσιεύματα, παραγωγή ὀπτικοακουστικῶν μέσων, ραδιοτηλεοπτικῶν ἐκπομπῶν, ἀξιοποίησιν τῶν δυνατοτήτων τοῦ διαδικτύου (Internet) κ.λπ, τόσον διά τήν ἐκπαίδευσιν καί ἐπιμόρφωσιν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου ἐπί λειτουργικῶν θεμάτων, ὅσον καί διά τήν καλλιέργειαν τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς τῶν πιστῶν.

γ. Μέ ἔγκρισιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί ἐν συνεργασίᾳ ἰδιαιτέρως μέ τās Ὁρθοδόξους Θεολογικάς Σχολάς, προγραμματίζει ἐπιστημονικάς ἐρεῦνας,

προτείνει τήν χορήγησιν ὑποτροφῶν λειτουργικῶν σπουδῶν ἐν Ἑλλάδι καί ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ, ἀποστέλλει ἐκπροσώπους αὐτῆς εἰς λειτουργικά καί ἄλλα παρεμφερῆ συνέδρια καί γενικῶς ἀναλαμβάνει πᾶσαν πρωτοβουλίαν, ἥτις θά συντελέσῃ εἰς τήν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐνδιαφέροντος διά τήν σπουδήν τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καί τήν ἀνάδειξιν καί προβολήν τοῦ γνησίου ὀρθοδόξου λειτουργικοῦ ἥθους».

Β΄.

Πέραν τούτων ἔνεκα τῆς σπουδαιότητος τοῦ θέματος τῶν λειτουργικῶν τεχνῶν ἔχουν συσταθεῖ ἀπό τήν Ἱεράν Σύνοδον καί οἱ ἐξῆς Ἐπιτροπές:

1) Ἡ Συνοδική Ἐπιτροπή Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης καί Μουσικῆς, στήν ὁποία ἀνήκουν οἱ ἐξῆς ἀρμοδιότητες, κατά τό ἄρθρο 14 τοῦ Κανονισμοῦ 160/2004 «Περί λειτουργίας τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν» (Φ.Ε.Κ. τ.Α΄100/20.5.2004) :

α. Ἡ παρακολούθησις τῶν λειτουργικῶν τεχνῶν καί ἡ προαγωγή αὐτῶν διά παντός προσφόρου μέσου.

β. Ἡ ἀγρυπνος μέριμνα καί διαφύλαξις τοῦ λειτουργικοῦ ἥθους καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως ἐπί τῶν λειτουργικῶν τεχνῶν καί ἡ ὑπεύθυνος γνωμοδοτική ἐπισήμανσις τῶν περιεσφραζομένων καινοτομιῶν πρὸς ἀποφυγὴν ἢ διόρθωσιν τούτων, δι' ἐνδελεχοῦς μελέτης, συντάξεως ὑπομνημάτων πρὸς τήν Δ.Ι.Σ., ἐκδόσεως ἐνημερωτικῶν ἐντύπων καί διοργανώσεως Συνεδρίων.

γ. Ἡ καταγραφή τῶν ὑφισταμένων, παρὰ τῆ Ἱερᾶ Ἀρχιεπισκοπῆ καί ταῖς Ἱεραῖς Μητροπόλεσι, σχετικῶν Σχολῶν (ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἀγιογραφίας, συντηρήσεως ἱερῶν εἰκόνων κ.λπ) τοῦ ἱστορικοῦ λειτουργίας καί τοῦ ὀργανογράμματος μίας ἐκάστης, ὡς καί ἡ ἐκπόνησις ἐνός Γενικοῦ Κανονισμοῦ περὶ τῆς λειτουργίας αὐτῶν.

δ. Ἡ ἐνημέρωσις καί ἡ παροχή προγραμματικῆς ἢ ὀργανωτικῆς βοηθείας εἰς Ἐκκλησιαστικά Νομικά Πρόσωπα, Ἱεράς Μητροπόλεις, Ἱεράς Μονάς, Ἐνορίας, Ἐκκλησιαστικά Ἰδρύματα, προτιθέμενα νά ἀναπτύξουν ἀντιστοίχους δραστηριότητας.

ε. Ἡ ἐξόφλησις διὰ καταλλήλων εἰσηγήσεων πρὸς τὴν Δ.Ι.Σ. καί διὰ διαβημάτων Αὐτῆς πρὸς τὴν Πολιτείαν τῆς δυνατότητος τελέσεως κατὰ καιρούς τῆς Θείας Λειτουργίας ἐντὸς χριστιανικῶν μνημείων, τελούντων ἐν ἐξαρτήσῃ πρὸς τὸ Κράτος, διαφυλαττομένης τῆς ἱερότητος, τῆς ἱστορίας, ἀλλά καί τῆς συμφύτου καλλιτεχνικῆς ἀξίας αὐτῶν.

στ. Ἡ προβολή τῶν ὑφισταμένων ἱερῶν μνημείων δι' ἐνημερωτικῶν δημοσιευμάτων καί τευχιδίων καί λοιπῶν μέσων ἠλεκτρονικοῦ τύπου (H/Y, P/Σ, Τηλεοράσεως, Διαδικτύου, κ.λπ.) πρὸς τὰ στελέχη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου, τόν ἐπιστημονικόν κόσμον καί τόν ποιμαινόμενον λαόν, ἐπί σκοπῶ τονισμοῦ τῆς δι' αἰῶνων συνεχοῦς καί ἀδιακόπου ἐκκλησιαστικῆς παρουσίας καί καλλιτεχνικῆς δημιουργίας, ὑποβοηθητικῶς πρὸς τὴν ἀσκουμένην λειτουργικὴν καί ἀντιαιρετικὴν ποιμαντικὴν.

ζ. Ἡ ἐπισταμένη, δι' Εἰσηγήσεων πρὸς τὴν Δ.Ι.Σ., φροντίς πρὸς διασφάλισιν τοῦ δικαιώματος τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν μνημείων.

η. Ἡ συνεργασία καί συμπαράστασις πρὸς τὸ Ἰδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας (Κανονισμός 17/1981 τῆς Ἱεράς Συνόδου, «Σύστασις καί Ὁργάνωσις Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» Φ.Ε.Κ. 135/1982-τ.Α').

θ. Ἡ συμπαράστασις πρὸς τὸ ἔργον τῆς Ὑπηρεσίας Ναοδομίας τῆς Ἱεράς Συνόδου.

ι. Ἡ εἰσήγησις, πρὸς τὴν Δ.Ι.Σ., περὶ ἀπονομῆς τιμητικῶν διακρίσεων εἰς τόν χώρον τῆς λειτουργικῆς τέχνης καί τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς».

2) Ἡ Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή γιά τήν Ἀκαδημία Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν πού ἔχει τίς ἐξῆς ἀρμοδιότητες, κατά τό ἄρθρο 4 τοῦ Κανονισμοῦ 133/199 «Περί συστάσεως, Ὄργανώσεως καί λειτουργίας Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς διά τήν Ἀκαδημίαν Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν» Φ.Ε.Κ. τ.Α΄236/8.11.1999):

α. Νά ὀργανώσει τήν λειτουργίαν Ἀκαδημίας ἐπί τῷ σκοπῷ τῆς ἐκμαθήσεως καί διακονίας ἐν συνεχείᾳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν, μέ προοπτικήν διορθοδόξου συμβολῆς, τῆς ὁποίας τό ὀργανόγραμμα, τήν σύνθεσιν καί τούς ὅρους λειτουργίας, ὥστε νά ἀποτελέσῃ Κιβωτόν διατηρήσεως καί διαφυλάξεως καί διαδόσεως τῶν στοιχείων τῆς πατρῶας Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

β. Νά προσδιορίσῃ τήν στάθμην τῶν σπουδῶν (IEK-TEI), ἀφοῦ διερευνήσῃ τήν δυνατότητα περὶ τῆς ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας καί τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων αὐτῆς ἀναγνώρισεως τῶν ἀντιστοίχων τίτλων, πρὸς ἐπαγγελματικήν κατοχύρωσιν τῶν ἀποφοίτων.

γ. Νά συντάξῃ τά προγράμματα σπουδῶν τῇ συνδρομῇ εἰδικῶν καθ' ὕλην ἀρμοδίων καθηγητῶν.

δ. Νά δημιουργήσῃ τάς προϋποθέσεις ὥστε οἱ σπουδασταί τῆς ἐξονομασθείσης Ἀκαδημίας νά βιώνουν μέ ἐκκλησιαστικήν συνείδησιν καί τό ἀρόζον ἐκκλησιαστικόν ὕφος καί ἦθος τήν διακονίαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν - Λειτουργικῶν Τεχνῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστον μέρος τῆς ποιμαντικῆς μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας, ὑπέρ τοῦ πληρώματος Αὐτῆς.

ε. Νά ὑποβάλλῃ προτάσεις πρὸς ἐξασφάλισιν χρηματοδοτικῶν πόρων διά τήν οἰκονομικήν αὐτοτέλειαν καί ἀνάπτυξιν τῆς Ἀκαδημίας».

3) Ἡ Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Χριστιανικῶν Μνημείων πού ἔχει τίς ἐξῆς ἀρμοδιότητες, κατά τό ἄρθρο 4 τοῦ Κανονισμοῦ 137/199 «Περί

συστάσεως, Ὄργανώσεως καὶ λειτουργίας Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰ Χριστιανικά Μνημεῖα» (Φ.Ε.Κ. τ.Α΄236/8.11.1999):

«α. Νά ἐπικοινωνῆ ἀμέσως μέ τὰς κατά τόπους Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὥστε τό συντομώτερον δυνατόν νά ἐπιτελεσθῆ ἡ καταγραφή τῶν σωζομένων εἰς αὐτάς Χριστιανικῶν Μνημείων, παλαιοχριστιανικῶν, βυζαντινῶν, μεταβυζαντινῶν καί νεωτέρων.

β. Νά ἐπικοινωνῆ μέ τὰς κατά τόπους Διευθύνσεις τῶν Ἐφορειῶν Ἀρχαιοτήτων τοῦ Ἑπουργείου Πολιτισμοῦ, ὥστε νά διερευνηθῆ διὰ τῆς ἀμοιβαίας συνεργασίας καί νά διαπιστωθῆ ὁ καλύτερος τρόπος, διὰ τήν ἔναρξιν τῶν προσπαθειῶν ἀναστηλώσεως τῶν Μνημείων, τὰ ὁποῖα θά καταγραφοῦν, καί μάλιστα ἐκείνων, ἅτινα ἔχουν ἀνάγκην ἀναστηλώσεως ἢ συντηρήσεως.

γ. Νά μελετήσῃ τήν ἀξιοποίησιν τῶν Ἱερῶν αὐτῶν τόπων, ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ποιμαντικῆς μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς ὠφέλειαν τοῦ πληρώματος Αὐτῆς.

δ. Νά εὐαισθητοποιήσῃ τήν κοινήν γνώμην, μέ κάθε πρόσφορον μέσον (Τύπον, ΜΜΕ, διανομήν ἐντύπων κ.λπ.), ὥστε νά ὑπάρξῃ ἐνδιαφέρον καί ἀνιδιοτελής προσφορά ἐκ μέρους εἰδημόνων Ἀρχιτεκτόνων -Μηχανικῶν καί Συντηρητῶν διὰ τήν ἀποτύπωσιν τῶν μνημείων αὐτῶν καί τήν ἐκπόνησιν τῶν ἀπαιτούμενων μελετῶν.

ε. Νά ἐντάξῃ τὰ μνημεῖα αὐτά εἰς Προγράμματα τοῦ Ἑπουργείου Πολιτισμοῦ ἢ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, ὥστε νά ὑπάρξουν ὑπὲρ αὐτῶν οἰκονομικαί χορηγίαι.

στ. Νά ἐκπονήσῃ Ἐκκλησιαστικόν Χάρτην, ἐπὶ τοῦ ὁποίου νά ἀποτυπωθοῦν τὰ κατά τόπους Χριστιανικά Μνημεῖα.»

* * * * *

2ον.

Στό παρόν Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο θά μελετηθεῖ τό θέμα :

«Οί λειτουργικές Τέχνες»

στis όποies συμπεριλαμβάνονται ή γλυπτική (σέ μάρμαρο, πέτρα, ξύλο), ή άγιογραφία (τοιχογραφίες και φορητές εικόνες), ή μουσική, ή μεταλλουργία, ή χαρακτική, ή κεντητική και ή διακοσμητική και λοιπές.

Μέ τό έπιλεγέν αυτό θέμα ή Όργανωτική Έπιτροπή, πού είναι ή *Ειδική Συνοδική Έπιτροπή Λειτουργικής Άναγεννήσεως*, άποσκοπεί:

α. νά τονίσει, ότι οί λειτουργικές τέχνες παρουσιάζουν και καθιστούν άντιληπτές στis αισθήσεις του άνθρώπου τίς θείες άόρατες και πνευματικές πραγματικότητες και ότι ύπηρετούν τήν λατρεία του Τριαδικου Θεου κατά τό «δι' ής λατρεύομεν εύαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ αἰδοῦς και εύλαβείας » (Πρός Έβραίους ιβ' 28)

β. νά διευκρινήσει, ότι οί λειτουργικές τέχνες δέν λειτουργοῦν άυτονόμως άπό τήν θεολογία τής Έκκλησίας μας, αλλά ύποχρεοῦνται νά εκφράζουν και νά συμφωνοῦν μέ τήν διδασκαλία, τό ήθος και τήν πνευματικότητα τής Έκκλησίας μας,

γ. νά έπισημάνει, ότι οί θεράποντες αυτών των τεχνών όφείλουν νά διαθέτουν όλες τίς προϋποθέσεις των διακονούντων στην λατρεία του Θεου, όπως καθορίζονται άπό τήν παράδοση τής Έκκλησίας μας.

Οί σπουδαιότεροι και κυριότεροι παράγοντες πού διαμορφώνουν τίς λειτουργικές τέχνες είναι:

1) Η χρήση παλαιότερων αισθητικών πρακτικών και εκφραστικών μορφών στη σύγχρονη τεχνική πραγματικότητα.

2) Η ανάμειξη καλλιτεχνικών μορφών και εκφράσεων σχολών και τεχνοτροπιών μέσα στο ίδιο ναό άνεξάρτητα τής ιστορίας και τής γενικώτερης φυσιολογίας του.

3) Η χρήση νέων υλικών και των νέων τεχνολογιών έπεξεργασίας πού αυτά συνεπάγονται τήν κατασκευή ειδών τής έλληνικής εκκλησιαστικής τέχνης.

4) Ο τρόπος πού δομεΐται και όργανώνεται ή άφιερωματική πρακτική στον τόπο μας.

5) Η άναζήτηση τής πρωτοτυπίας και του έντυπωσιασμοῦ συχνά όδηγεΐ τους κατασκευαστές νά υίοθετοῦν λειτουργικά αντικείμενα και ιερατικά είδη, ή

διακόσμηση τῶν ὁποίων ὑπάγεται σέ ἀλλότρια διακοσμητικά σχήματα σέ ἀνάλογες παραδόσεις ἄλλων λαῶν.

6) Τίς λειτουργικές τέχνες ἐπηρεάζουν καί ἡ ἔλλειψη αἰσθητικῆς παιδείας, γνώσεων τῆς ἱστορίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς τέχνης καί γενικότερα αἰσθητικῆς εὐαισθησίας.

* * * * *

3ον.

Ἐπενθυμίζουμε τά θέματα τῶν προηγουμένων Πανελληνίων Λειτουργικῶν Συμποσίων

Τό Α΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 1999 στήν Ἱερά Μονή Πεντέλης, μέ θέμα:

«Τό Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος»

Τό Β΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 2000 στόν Βόλο, στήν Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καί Ἄλμυροῦ, μέ θέμα:

«Τήν Λειτουργικήν Ἀνανέωσιν»

Τό Γ΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 2001 στήν Νεάπολη Θεσσαλονίκης, στήν Ἱερά Μητρόπολη Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως, μέ θέμα:

«Τό Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας»

Τό Δ΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 2002 στό Νέο Προκόπιο Εὐβοίας, στήν Ἱερά Μητρόπολη Χαλκίδος, μέ θέμα:

«Τό Μυστήριον τοῦ Γάμου»

Τό Ε΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 2003 στό Νέο Προκόπιο Εὐβοίας, στήν Ἱερά Μητρόπολη Χαλκίδος, μέ θέμα:

«Ἱερουργεῖν τό Εὐαγγέλιον»

Τό ΣΤ΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 2004 στήν Τήνο, στήν Ἱερά Μητρόπολη Σύρου, μέ θέμα:

«Χριστιανική Λατρεία καί εἰδωλολατρία»

Τό Ζ΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 2005 στό Νέο Προκόπιο Εὐβοίας, στήν Ἱερά Μητρόπολη Χαλκίδος, μέ θέμα:

«Τό Μυστήριον τῆς Ἱερωσύνης»

Τό Η΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 2006 στό Συνεδριακό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἄλμυροῦ στή Μελισσιάτικα Ν. Μαγνησίας, μέ θέμα:

«Τό Χριστιανικόν Ἑορτολόγιον»

Τό Θ΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 2007 στό Συνεδριακό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἄλμυροῦ στή Μελισσιάτικα Ν. Μαγνησίας, μέ θέμα:

«Τό Μυστήριον τοῦ θανάτου εἰς τήν λατρείαν τῆς Ἐκκλησίας»

Τό Ι΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 2008 στό Συνεδριακό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἄλμυροῦ στή Μελισσιάτικα Ν. Μαγνησίας, μέ θέμα:

«Ἡ ὑγεία καί ἡ ἀσθένεια στήν λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας»

Τό ΙΑ΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 2009 στό Συνεδριακό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἄλμυροῦ στή Μελισσιάτικα Ν. Μαγνησίας, μέ θέμα:

«Μυσταγωγῶν Κύριε τούς μαθητάς ἐδίδασκες λέγων»

Τό ΙΒ΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 2010 στό Συνεδριακό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἄλμυροῦ στή Μελισσιάτικα Ν. Μαγνησίας, μέ θέμα:

«Πρόσωπα καί Σταθμοί, ὁρόσημα στήν διαμόρφωση τῆς θείας λατρείας»

Τό ΙΓ΄ συγκλήθηκε τό ἔτος 2011 στό Ἴδρυμα Τηνιακοῦ Πολιτισμοῦ στήν Τήνη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σύρου, μέ θέμα:

«Ὁ Λειτουργικός Λόγος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας σήμερα».

* * * * *

4ον.

Χαιρετισμοί

Χαιρετίζω ἐγκάρδια καί φιλάδελφα:

α. Τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη καί Ποιμενάρχη τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μητροπόλεως καί ἀγαπητό ἐν Χριστῶ ἀδελφό κ. Χρυσόστομο.

β. Τούς παρόντες Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες, πού εὐλογοῦν μέ τήν σεπτή παρουσία τους τούς ποιμαντικούς προβληματισμούς ὄλων μας.

γ. Τούς ἐντιμότετους Ἄρχοντες τῆς πόλεως τῶν Πατρῶν, πού μᾶς τιμοῦν μέ τήν παρουσία τους.

δ. Τούς Πανοσιολογιωτάτους, Αἰδεσιμολογιωτάτους Πρεσβυτέρους καί Ἐλλογιμωτάτους Εἰσηγητές καί Μέλη τοῦ παρόντος Συμποσίου, πού ὅλοι μαζί θά συμπροβληματισθοῦμε γιά τά θέματα πού θά ἀναπτυχθοῦν στίς ἐπί μέρους εἰσηγήσεις.

ε. Ὅλους αὐτούς πού προσήλθαν στό συγκαλούμενο σήμερα, μετά ἀπό ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶ Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας μας, Δέκατο Τέταρτο (ΙΔ΄) Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων

* * * * *

5ον.

Εὐχαριστίες

Ἐπιτρέψατέ μου, ὡς Πρόεδρος τῆς Ὄργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς νά εὐχαριστήσω:

α. Τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας μας, γιά τήν ἀπόφασή της νά συγκαλέσει τά παρόν Συμπόσιο.

β. Τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπό μας κύριο Ἱερώνυμο τόν Β΄ γιά τήν ἀποδοχή τοῦ αἰτήματος τῆς Ἐπιτροπῆς μας νά συγκληθεῖ τό παρόν Λειτουργικό Συμπόσιο καί νά τό θέσει ὑπό τήν αἰγίδα του, ὅπως ἐπίσης καί γιά τήν ὅλη ὑποστήριξή του στό ἔργο τῆς Ἐπιτροπῆς μας.

γ. Τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πατρῶν κ. Χρυσόστομο, πού μᾶς φιλοξενεῖ καί ἀνέλαβε αὐτό τόν κόπο πρόθυμα, φιλόφρονα καί φιλάδελφα.

δ. Τούς Σεβασμιωτάτους ἀδελφούς, τούς παρόντες καί ὅλους ὄσους ἀπέστειλαν ἀντιπροσώπους στό παρόν Συμπόσιο.

ε. Τούς παρισταμένους Ἄρχοντες τῆς πόλεως πού μᾶς τιμοῦν μέ τήν παρουσία τους.

στ. Τούς προσελθόντες ἀπό τίς Ἱερές Μητροπόλεις πατέρες καί ἀδελφούς, Μέλη τοῦ Συμποσίου.

ξ. Τούς Εισηγητές, πού ανέλαβαν τήν εὐθύνη καί τόν κόπο νά ἐτοιμάσουν τίς εισηγήσεις τους.

η. Τά μέλη τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως καί τῶν Συναρμοδίων Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν πού ἀναφέρθηκαν γιά τήν συμβολή στήν πραγματοποίηση τοῦ Συνεδρίου.

θ. Ὅσους κοπίασαν ἢ θά κοπιάσουν γιά τήν πραγματοποίηση τοῦ Συμποσίου μας. Τόν Γραμματέα μας Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Βαρνάβα Θεοχάρη, τούς συνεργάτες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πατρῶν.

ι. Τούς χορηγούς μας.